

[Stegger Nielsen.]

Provstiinddelingen og valgt Amtsinddelingen, og det skal vi ikke have noget imod, om vi ellers kan blive enige; men der maa altsaa ske Ændringer i den Retning, jeg her har antydnet. Valgmaaden er vi ikke utilfredse med, naar vi ellers faar Ordet „Kommunalbestyrelse“ rettet til „Skoleudvalg“; det er den samme, der anvendes ved Amtsraadsvalgene.

Forslaget om Indførelse af Amtsskolekonsulenter forekommer mig at være betydeligt bedre end det oprindelige Forslag om Kredslærere, ligesom jeg ogsaa finder de Beføjelser, der er tillagt dem, bedre, men vi har altid indenfor Venstre været ængstelige for, at en Skolekonsulent mere skulde blive en Inspektør end en Tillidsmand i Kredsstyrelsen. Det var det sidste, han gerne skulde være og netop ikke en ny, selvstændig Embedsmand som en begyndende Spire til et stort, nyt Administrationsapparat. Derfor foreslog vi en Lærer til forordnet Skoledirektionen som raadgivende Medhjælper. Nu vil jeg erkende, at som Amtsskolekonsulentinstitutionen foreslaas her, er den meget forskellig fra den, der mødte os gennem det Forslag, som afdøde Undervisningsminister Fru Nina Bang fremsatte, efter min Mening betydelig bedre og tillige billigere. Men jeg kan jo ikke nægte, at Amtsskolekonsulentens Opgave vil blive saare stor — mange af os synes, at den vil være uoverkommelig paa Grund af det vældige Omraade, han skal virke i. Jeg erindrer en Udtalelse af en Lærer, der havde Sæde i det andet høje Ting i mange Aar og gennem mange Aar var et fremtrædende Medlem af den danske Rigsdag, nemlig afdøde J. C. Christensen. Han sagde ved en vis Lejlighed paa sin morsomme og lune Maade, da der var Tale om et nyt Tilsyn, og vi havde talt frem og tilbage om det, at han vilde minde om det gamle Ord, at en god Nabokone er bedre end en Søster i det andet Sogn. Det forstod vi ikke straks, men vi forstod ret hurtigt, at dermed mente han, at Konsulenten var for langt borte til, at man kunde gøre Brug af ham, saadan som Hensigten var; med Nabokonen mente han den erfarne Lærer, man havde ved Siden af sig, og hos hvem en yngre Lærer kunde søge hen, saa tidt han havde Lyst til at søge Raad. Det var ogsaa rigtigt,

ligesom jeg tror, at de Instruktionskursus, som holdes ude omkring for Lærerne, har større Betydning end et hvilket som helst Tilsyn. Jeg har derfor med stor Glæde set, at Ministeriets nuværende Skolekonsulent har virket stærkt for dette Arbejde og har udvidet det meget betydeligt. Det er en Form for Vejledning for yngre Lærere, som er meget værdifuld. Vi frygter indenfor Venstre — men jeg vil dog ikke dermed sige, at Aarsagen er den Institution, der er foreslaaet i § 17 — for Uniformering og for, at det foreslaaede skal føre til Metodegalsskab o. s. v. Vi havde derfor helst set, at man, naar man vil tilføre Kredsstyrelsen et fagligt-pædagogisk Element, havde valgt den af os anviste Vej; at tage en raadgivende Medhjælper indenfor Lærerstand, men jeg skal indrømme, at om man giver ham de Beføjelser, vi har gjort, eller giver ham et andet Navn og giver ham de Beføjelser, den højtærede Minister har gjort, er noget, der kan diskuteres og forhandles om.

Hvad Folkeskolens indre Styrelse angaar, staar der i § 27, hvor der er Tale om Instrukser til Førstelæreren for Landsby-skolen, at Omfanget af hans Gerning i det hele bestemmes af Skoleudvalget, der er den kommunale Institution eller Institutionen for hele Kommunen. Jeg tror, man skal lade det bestemmes af det stedlige Udvalg, altsaa af Forældreraadet.

Saa kommer jeg til Kapitel 4, der handler om Kaldelse og Afskedigelse, og det bliver noget af det sidste. Efter Forslaget kalder Kommunalbestyrelsen ved Købstadskolen og paa Landet Skoledirektionen. Forældreraadet eller i visse Tilfælde Skoleudvalget indstiller efter Forholdstal 3 Ansøgere, som der saa vælges imellem. Med Hensyn til Indstillingsretten kan der ogsaa være visse Forhold at drøfte, naar vi kommer til Udvalgsbehandling, det gør jeg her kun lige opmærksom paa. Med Hensyn til Købstadskolen mener vi, at der maa kaldes af en højere Myndighed end Kommunalbestyrelsen. Jeg ser vel, at Ministeren er gaaet fra sit oprindelige Forslag, der ogsaa fastsatte, at Kommunalbestyrelsen skulde kalde til Landsbyembeder. Vi mener imidlertid, man maa helt bort derfra; det maa ogsaa være en højere Instans, der kalder til Købstadembederne. Ellers vil der kunne drages mange underlige og ejendommelige Sammen-